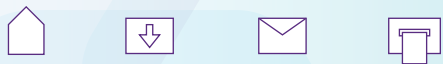

Jaarverslag 2024

Inhoud

Profiel	2
Verslag van het bestuur	5
Factsheet 2024	10
Ontwikkelingen in het betalingsverkeer	13
Activiteiten	
Betalen aan de toonbank	24
Betalen van online aankopen	30
Giraal betalen	34
Stabiliteit en veiligheid	40
Diverse projecten	44
Bijlagen	51
Bestuur en directie	52
Governance	54
Ledenlijst	56

Profiel

Dialogoog met alle relevante partijen

Maatschappelijk efficiënt, veilig,
betrouwbaar en toegankelijk

Profiel

Het betalingsverkeer is de bloedsomloop van onze economie, kent vele stakeholders en is van groot maatschappelijk belang. Daardoor heeft betalingsverkeer soms het karakter van een nutsfunctie: iedereen rekent op een veilig en ongestoord betalingsverkeer. Dat lijkt eenvoudig, maar is het niet. Het grote aantal betrokken partijen, de grote hoeveelheid wet- en regelgeving die van toepassing is, de hoge kwaliteitseisen, nieuwe technische mogelijkheden en de enorme aantallen transacties maken het betalingsverkeer complex en dynamisch. Transparantie, inclusiviteit, toegankelijkheid en dialoog met alle relevante partijen in het betalingsverkeer zijn voor Betaalvereniging Nederland belangrijke uitgangspunten.

De Betaalvereniging is actief lid van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB). Dit is een overlegplatform onder voorzitterschap van De Nederlandsche Bank (DNB). Het MOB signaleert knelpunten in het betalingsverkeer in Nederland en tracht deze op te lossen.

In de *Single Euro Payments Area* (SEPA) zijn standaarden en betaalproducten vooral op Europees niveau vastgesteld. Door Europese wetgeving zijn de mogelijkheden verruimd voor nieuwe spelers om tot de betaalmarkt toe te treden, met als doel innovatie en concurrentie te bevorderen. Hoewel de betaalmarkt een steeds meer Europees karakter heeft gekregen, blijft nationale samenwerking op het gebied van collectieve, niet-competitieve zaken van groot belang.

De Betaalvereniging organiseert en coördineert de collectieve taken in het nationale betalingsverkeer voor haar leden. Wij streven naar een optimaal maatschappelijk efficiënt, veilig, betrouwbaar en toegankelijk betalingsverkeer. Onze leden zijn aanbieders van betaaldiensten op de Nederlandse markt (en soms ook daarbuiten): banken, betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen. Bij de Betaalvereniging zijn gemeenschappelijke taken op het gebied van infrastructuur, standaarden en gezamenlijke productkenmerken belegd. We voeren de regie over collectieve taken en coördineren verandertrajecten in het betalingsverkeer. Waar nodig stemmen wij onze werkzaamheden af met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en de Verenigde Betaalinstellingen in Nederland (VBIN).

Leading by example

Bij ons werk vervullen wij een verbindende rol en ontzorgen we onze leden waar en wanneer mogelijk. Wij betrekken vertegenwoordigers van eindgebruikers in het betalingsverkeer, onder meer van ondernemers en consumenten, bij onze werkzaamheden. Namens onze leden zijn wij zichtbaar betrokken en aanspreekbaar, en nemen wij waar nodig onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Het betalingsverkeer in Nederland behoort al jaren tot de meest efficiënte en vooruitstrevende ter wereld. Dat is iets om trots op te zijn. We kijken permanent naar mogelijke verbeteringen. De Betaalvereniging creëert en borgt een optimaal Nederlands betaalecosysteem met een sterk sectorimago. We willen leidend zijn in beleidsvorming, zorgen voor toegankelijke kennisdeling, organiseren verantwoordelijke samenwerking en bouwen draagvlak bij eindgebruikers. Bovenal zijn we leading by example in Europa: we delen de kwaliteit van de Nederlandse marktuitskomsten met stakeholders in het betalingsverkeer in Europa.

Op onze website staat meer over **ons werkveld, onze taken, onze producten, onze partners en bijvoorbeeld onze historie**. U kunt zich ook **aanmelden** voor onze **nieuwsbrief Betaaljournaal**. Onze ambities staan in de **Roadmap 2025-2027**.

Verslag van het bestuur

[Ledenbijeenkomsten en publicaties >](#)

[Bestuur >](#)

[Ledenvergadering >](#)

[Directie, management en medewerkers >](#)

[Financiën >](#)

[Verder in dit jaarverslag >](#)

Verslag van het bestuur

Met trots presenteer ik u het dertiende jaarverslag van Betaalvereniging Nederland, over het jaar 2024.

Het verslagjaar stond voor onze leden vooral in het teken van de voorbereidingen op inwerkingtreding van **instant payments wetgeving**. Al enkele jaren is het in Nederland heel gewoon dat overboekingen binnen enkele seconden aankomen bij de ontvanger. Toch vergt de nieuwe regelgeving – die vanaf januari 2025 in werking treedt – voorbereiding door alle betrokken instellingen. De Betaalvereniging ondersteunt leden hierbij. Naast instellingen die al beschikken over *instant payments* is er ook een groep waarvoor het aanbieden van *instant payments* nieuw is.

De regelgeving zorgt uiteindelijk voor een brede en universele toegang tot *instant payments* voor Europese rekeninghouders bij overboekingen in Europa. Deze *instant payments* infrastructuur biedt dan de voedingsbodem voor innovatieve betaaltoepassingen die het instant karakter van de overboeking benutten en een alternatief voor kaartbetalingen kunnen zijn. De wetgeving zorgt ervoor dat in Nederland ingeburgerde ervaringen, zoals de verificatie van naam en IBAN, beschikbaar komen in heel Europa.

Dit was uiteraard niet de enige ontwikkeling in het Nederlandse betaalecosysteem. Zo verwierf de Betaalvereniging in 2024 alle aandelen in Currence Incassomachtigen B.V., wat de vereniging in staat stelt om een impuls te geven aan de wijze waarop het digitaal afgeven van incassomandaten in ons land georganiseerd wordt. Waar nu in de praktijk vaak een stevig mandaat ontbreekt of dit alleen in fysieke vorm is geadministreerd bij de incassant, maakt Incassomachtigen een transparante en digitale mandatenadministratie mogelijk die beter past bij de digitale actualiteit en risico's voor incassanten beperkt. De komende jaren gebruiken wij om samen met de leden, mandate service providers en incassanten het product (digitaal) Incassomachtigen succesvol te herpositioneren.

Brede en universele toegang tot
instant payments voor Europese
rekeninghouders

Transparante en digitale
mandatenadministratie

Borging van het maatschappelijke
belang van het betalingsverkeer

Pensionering van Gijs Boudewijn
in 2025

Ledenbijeenkomsten en publicaties

Het vervolg van dit jaarverslag geeft een meer gedetailleerde beschrijving van onze activiteiten in de afgelopen periode. De belangrijkste feiten en cijfers over het betalingsverkeer staan op het factsheet-onderdeel van onze website. Verder kunt u ons volgen op sociale media (LinkedIn, X en Bluesky) of uzelf aanmelden voor ons **Betaaljournaal**. We brachten in 2024 vijf edities van het Betaaljournaal uit. Daarmee informeerden we leden en stakeholders over ontwikkelingen in het betalingsverkeer en over onze activiteiten. Voor het algemene publiek zijn elf video's uitgebracht via het laagdrempelige informatieplatform over betalingsverkeer Geldland. Naast video's publiceren wij via Geldland blogs over alledaagse betaalonderwerpen die consumenten aangaan.

Bestuur

Het bestuur van de Betaalvereniging kent statutair tenminste negen leden. Er zijn drie onafhankelijke bestuurszetels, waaronder die van de voorzitter, en zes zetels voor bestuurders verbonden aan de leden. Daarnaast wonen DNB en de NVB de bestuursvergaderingen bij als waarnemer. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de Betaalvereniging als vereniging van betaaldienstverleners (de aanbodzijde) veel waarde hecht aan borging van het maatschappelijke belang van het betalingsverkeer, met inbegrip van de belangen van betaaldienstgebruikers (de vraagzijde). Tijdens de vergaderingen van het bestuur kunnen zodoende de perspectieven van alle bij het betalingsverkeer betrokken partijen aan de orde komen.

In de verslagperiode is het bestuur vijfmaal bijeengeweeest in reguliere vergaderingen. In de **bijlage Bestuur en directie** vindt u meer informatie over de samenstelling van het bestuur. Het bestuur kent verschillende bestuurscommissies, waaronder de Auditcommissie, de Remuneratiecommissie en de Selectie- en Benoemingcommissie.

De Selectie- en Benoemingscommissie toetst kandidaat-bestuursleden aan het bestuurdersprofiel en draagt geschikt bevonden kandidaten met een positief advies voor benoeming voor aan de Algemene Ledenvergadering. In 2024 had de Selectie- en Benoemingscommissie bovendien de taak om een opvolger voor te dragen voor de functie van directeur, met het oog op de pensionering van Gijs Boudewijn in 2025. Dit heeft op 12 december 2024 geleid tot het besluit om Arjan Bol te benoemen als directeur van de Betaalvereniging met ingang van 1 april 2025.

Arjan Bol per 1 april 2025
Algemeen Directeur

Ten behoeve van de financiële besturing vergadert de Auditcommissie tweemaal per jaar, of vaker indien nodig, wat in 2024 echter niet aan de orde was. De twee vaste vergaderingen staan specifiek in het teken van de begroting, respectievelijk de jaarrekening. De Remuneratiecommissie, die in het verslagjaar éénmaal bijeenkwam, adviseert het bestuur over verschillende aspecten van het beloningsbeleid binnen de vereniging.

Ledenvergadering

Vaststelling van de jaarrekening over 2023 door de Algemene Ledenvergadering vond plaats in mei. Bij dezelfde gelegenheid werd er afscheid genomen van vier bestuurders die werden opgevolgd door Hans Overeem, Suzan van Eeten, Paul Scholten en Hans Reus. In november werd bestuurder Joyce van der Est herbenoemd als bestuurslid voor een nieuwe termijn van drie jaar.

Directie, management en medewerkers

Het aantal medewerkers was in het verslagjaar stabiel op ca. 20 fte, waarbij verjonging in het personeelsbestand werd bereikt door natuurlijk verloop. De directie wordt gevormd door Gijs Boudewijn, bijgestaan door een managementteam van drie personen. Aan het eind van het verslagjaar werd bekendgemaakt dat Arjan Bol per 1 april 2025 als opvolger aantreedt van Gijs Boudewijn, die na een korte inwerkperiode van Arjan per 1 juni 2025 terugtreedt.

Financiën

Het verslagjaar werd binnen begroting afgesloten met een positief resultaat. Voor het jaar 2025 is een gelijke begroting als voor het verslagjaar vastgesteld.

Verder in dit jaarverslag

In het vervolg van dit jaarverslag schetsen we allereerst enkele feiten en cijfers over betaalproducten in Nederland (factsheet 2024) en de belangrijkste nationale en internationale ontwikkelingen in het betalingsverkeer. Daarna belichten we specifiek onze eigen activiteiten in 2024 met betrekking tot toonbankbetalingsverkeer, online betalingen, girale betalingen, beschikbaarheid en veiligheid. In het laatste hoofdstuk van dit jaarverslag kunt u lezen over enkele andere belangrijke projecten.

Amsterdam, 16 april 2025

Namens het bestuur,

Gottfried Leibbrandt, voorzitter

Factsheet 2024

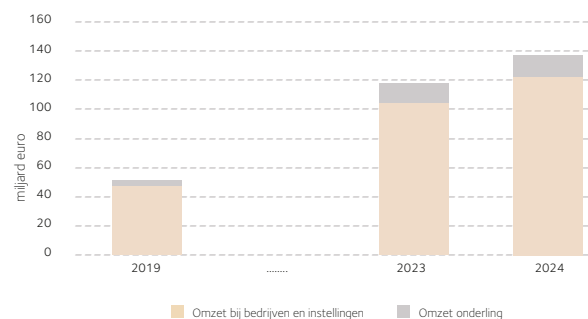
Factsheet 2024

We brachten over 2024 een factsheet uit met daarin de belangrijkste feiten en cijfers over betaalproducten in Nederland. Zo blijkt dat het pinvolume in 2024 aanzienlijk minder hard groeide dan in het verleden. Van de pinbetalingen was maar liefst 93% een contactloze betaling. Verder zien we dat betalen met een smartphone of slim polshorloge aan de toonbank sterk toeneemt en dat reizigers in het openbaar vervoer de betaalpas en creditkaart steeds vaker gebruiken om in- en uit te checken.

We verwijzen u graag naar **het persbericht** bij de factsheet 2024 voor meer informatie.

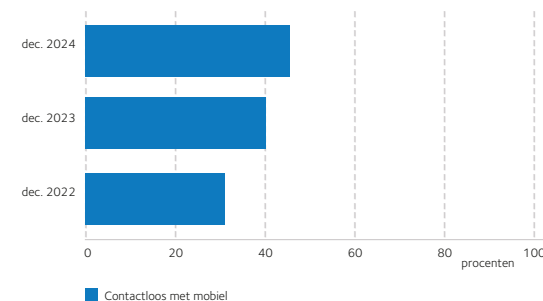
iDEAL-omzet sterk gestegen

Betalen met iDEAL zat in 2024 sterk in de lift. De iDEAL-omzet bij onderlinge mobiele betalingen steeg met 7% en bij bedrijven en instellingen met maar liefst 14%. De totale omzet met iDEAL lag in 2024 nog maar 4% onder de totale pinomzet.

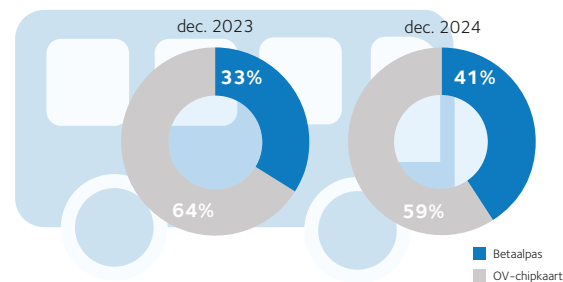
Mobiel betalen aan de kassa groeit door

Het aandeel contactloos mobiel betalen aan de toonbank (met smartphone of smartwatch), is tussen december 2023 en december 2024 met ruim 12% toegenomen, van 40% naar 45% van alle contactloze pinbetalingen.

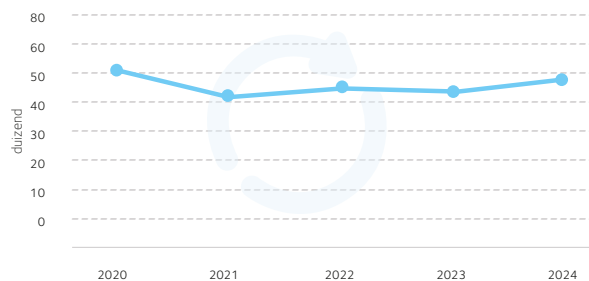
Reizen met betaalkaart in OV

Van alle contactloze passen die in december 2024 werden gebruikt om in het OV in en uit te checken, was 41% een betaalpas of creditkaart, al dan niet digitaal op een smartphone of smartwatch. In 12 maanden is dat aandeel 24% gestegen.

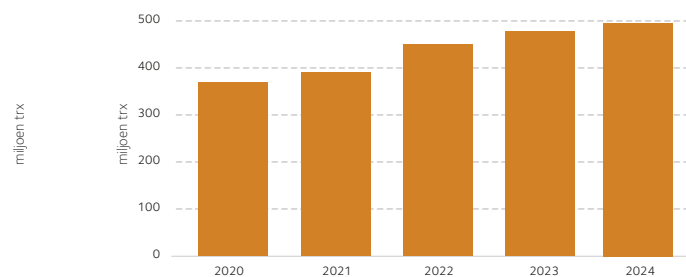
Aantal overstappers iets hoger

Het aantal gebruikers van de Overstapservice van Nederlandse banken is al jarenlang iets hoger, rond 45.000 overstappers per jaar. Zowel particuliere als zakelijke rekeninghouders worden hierin meegeteld. Dit jaar steeg het aantal overstappers met 10%.

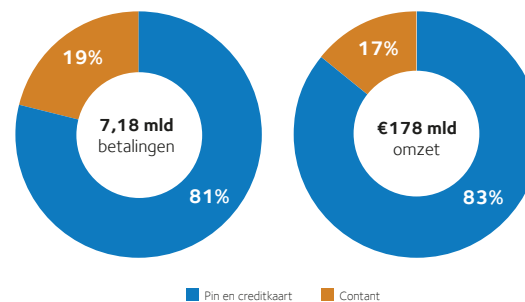
Stijgende trend Instant Payments

Deze grafiek toont het volume binnenlandse Instant Payments (onmiddellijke girale overboekingen) tussen banken. Tellen we daar de Instant Payments tussen klanten binnen dezelfde banken bij op, dan komt het volume ruim boven 1 miljard transacties.

Lichte toename toonbankbetalingen

Het totale aantal toonbankbetalingen (contant, pin en creditkaart) en de bijbehorende omzet zijn in 2024 slechts licht gestegen in vergelijking met een jaar eerder, met resp 2,9% en 4,1%.

Ontwikkelingen in het betalingsverkeer

[Toegankelijkheid >](#)

[Wetgeving contant geld >](#)

[Acceptatieplicht tot 3.000 euro >](#)

[Europees wetsvoorstel contant geld vertraagd >](#)

[De digitale euro in 2024 >](#)

[Instant payments wetgeving >](#)

[PSR/PSD3 >](#)

[Open Banking en SPAA >](#)

[eIDAS 2.0 >](#)

[Gestandaardiseerde verwerking grensoverschrijdende transacties >](#)

[G20 Roadmap internationaal betalingsverkeer >](#)

[Consumer Credit Directive 2 \(CCD2\) >](#)

Europa heeft een strategie nodig

European Accessibility Act

Ontwikkelingen in het betalingsverkeer

Innovaties in het betaallandschap volgen elkaar in rap tempo op, met als algemene trend verdergaande digitalisering en de opkomst van Artificial Intelligence. Zo kozen consumenten in 2024 vaker voor de mobiele telefoon bij het afrekenen en introduceerden diverse banken **vernieuwde betaalpassen** waarmee ook online betaald kan worden. Tegelijkertijd manifesteren zich ook nadelen voor klantgroepen die minder digitaal vaardig zijn. Dat vraagt extra aandacht voor toegankelijkheid en beschikbaarheid van contant geld. Het aandeel contant geld in toonbankbetalingen stabiliseerde zich rond de 20%. Via wetgeving wil de overheid de beschikbaarheid en bereikbaarheid van dit fysieke betaalmiddel garanderen en zij heeft hiervoor in 2024 belangrijke stappen gezet. We verwachten in 2025 de definitieve wetsvoorstellen, zowel op Nederlands als Europees niveau.

Innovatieve betaaloplossingen hebben vaak alleen een binnenlandse reikwijdte. Europa heeft daarom een strategie nodig die ervoor zorgt dat consumenten en bedrijven volledig kunnen profiteren van een geïntegreerde markt voor veilige, snelle, gemakkelijke, toegankelijke en betaalbare betaaldiensten. Wij hebben ons in 2024 samen met onze leden ingezet om deze doelstellingen te realiseren.

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste nationale en internationale ontwikkelingen in het betalingsverkeer, bijvoorbeeld op het gebied van toegankelijkheid, contant geld, *instant payments*, eIDAS en de digitale euro.

Toegankelijkheid

Een van onze speerpunten in 2024 was – net als in 2023 – het thema ‘toegankelijkheid’. We voerden een belangrijk deel van het programma Toegankelijk Bankieren uit, in samenwerking met de NVB en onze leden. U leest er meer over in het **hoofdstuk Projecten**.

Wij waren al langer actief op dit terrein vanwege de *European Accessibility Act* (EAA) die op 28 juni 2025 van kracht wordt. Via twee *task forces*, de *Task Force EAA* (TFEAA) en de Juridische *Task Force EAA* (JTFEAA), coördineerden wij voor de sector noodzakelijke acties om aan de wet te voldoen.

Informatieblad

Samenwerking met collega's in Duitsland en België

Wij stelden in 2024 een *issue tracker* op en samen met onze leden losten we veel vragen en onduidelijkheden op. Daarnaast bespraken we sectoruitdagingen met toezichthouder AFM en hielden kennissessies met externe experts. Een mooi resultaat is de totstandkoming van het zogeheten 'Informatieblad' ('Annex V' uit de EAA-wetgeving) waaraan interbancair hard is gewerkt. Er ligt nu een uniform uitgangsdokument als startpunt voor onze leden.

Met betaalautomatenleveranciers, -distributeurs en -fabrikanten hebben we in 2024 in drie workshops specifiek gesproken over de eisen van de EAA rond betaalautomaten. We hebben vragen en onduidelijkheden geïnventariseerd en die met toezichthouder RDI (Rijksinspectie Digitale Infrastructuur) besproken. Deze interacties zetten we in 2025 voort, want we zoeken nog naar antwoorden op enkele vragen.

In het kader van onze '*leading by example*' strategie hebben we veelvuldig de EAA en onze activiteiten op dit terrein toegelicht. We richtten ons zowel op onze eigen leden als op andere spelers in het betalingsverkeer, bijvoorbeeld op de **ShoppingTomorrow Expertgroep**. Daarnaast werken we op dit onderwerp samen met collega's in Duitsland (*Deutscher Sparkassen- und Giroverband*, *DSGV* en *Bundesverband deutscher Banken*, *BdB*) en België (*Febelfin* en *European Banking Federation*, *EBF*). Kennis delen en samen optrekken heeft ook hier zijn vruchten afgeworpen.

Wetgeving contant geld

Met het Convenant Contant Geld (2022) hebben de vier grote banken, Betaalvereniging Nederland, vertegenwoordigers van consumenten, ouderen, winkeliers, horeca en tankstations, chartale dienstverleners en DNB, voor een periode van vijf jaar geborgd dat contant geld goed beschikbaar en bruikbaar blijft. In dit convenant is ook afgesproken dat DNB en het Ministerie van Financiën laten onderzoeken hoe het publieke belang van contant geld na afloop van het convenant kan worden geborgd.

Op zijn vroegst in januari 2026

Uitzonderingen

Het rapport van dit onderzoek werd in mei 2023 **uitgebracht** en stelde dat op termijn wetgeving nodig is zodat contant geld goed beschikbaar, bereikbaar, betaalbaar en bruikbaar blijft als betaalmiddel voor consumenten en ondernemers. Daartoe heeft de minister van Financiën een wetsvoorstel opgesteld. Na een openbare consultatie is dat voorstel in juni 2024 naar de Ministerraad gestuurd en heeft de Raad van State een advies uitgebracht. De verwachting is dat het wetsvoorstel in het eerste kwartaal van 2025 wordt ingediend, waarna het zal worden behandeld in de Tweede en Eerste Kamer. De wet kan dan op zijn vroegst in januari 2026 worden aangenomen. De wet is in feite aan kaderwet; veel details zullen per Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) moeten worden uitgewerkt.

Acceptatieplicht tot 3.000 euro

In het debat over het 'Wetsvoorstel aanpak witwassen' (voor de Wwft) in september 2024 hebben de Kamerleden Van Dijk en Flach een **amendement** ingediend voor een acceptatieplicht van contant geld tot 3.000 euro. Het amendement is aangenomen. De acceptatieplicht geldt in principe voor elke publiek toegankelijke locatie of instelling die betaalde producten of diensten aanbiedt aan particulieren. De regering krijgt de mogelijkheid om met een AMvB uitzonderingen op deze acceptatieplicht toe te passen per sector, indien afdoende wordt onderbouwd dat dit voor de uitvoering of de veiligheid noodzakelijk is. De acceptatieplicht treedt pas in werking nadat het uitzonderingsbesluit is vastgesteld. Naar verwachting duurt het opstellen van dit besluit tot in 2026.

Geen voortgang Europese wetsvoorstel contant geld

Europees wetsvoorstel contant geld vertraagd

In 2024 hebben geen werkgroepvergaderingen in de Raad van de EU (de Raad) over het Europese wetsvoorstel contant geld plaatsgevonden, waardoor op dit terrein geen voortgang is geboekt.

We hebben **de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van contant geld** op onze website inzichtelijk gemaakt.

De digitale euro in 2024

Al een aantal jaren is de digitale euro een centraal thema binnen de Europese betaalmarkt. Naar onze mening kan de digitale euro een relevante toevoeging zijn aan het bestaande betalingsverkeer, mits deze breed gedragen doelstellingen weet te realiseren en op de juiste manier wordt geïmplementeerd.

In 2024 zagen we dat de ECB de voorbereidingen voor de digitale euro voortzette, maar leek het momentum rond de vaststelling van wetgevingskaders terug te lopen. De activiteiten van het Europees Parlement (EP) werden onderbroken door verkiezingen, terwijl het voorzitterschap in de Raad haar prioriteiten bij andere dossiers legde.

Voor de sector blijft van belang dat de digitale euro een zinvolle toevoeging aan het betalingsverkeerlandschap wordt. De digitale euro mag niet blokkerend uitpakken voor marktinitiatieven en innovatiemogelijkheden voor private partijen. Zorgen zijn er ook over het resourcebeslag dat verplichte betrokkenheid bij de digitale euro voor instellingen met zich mee dreigt te brengen. De positieve invloed van de digitale euro kan vooral gezocht worden in de potentiële bijdrage aan Europese soevereiniteit, weerbaarheid en verdere integratie van de Europese betaalinfrastructuur. Om dit te bereiken is het zaak dat het ontwerp voor de digitale euro zich scherper gaat richten op het realiseren van deze doelstellingen.

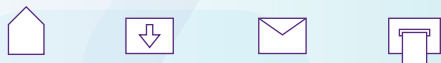
Digitale euro moet een waardevolle en evenwichtige toevoeging worden

Binnen deze dynamiek hebben wij ons actief ingezet om ervoor te zorgen dat de digitale euro een relevante en evenwichtige toevoeging kan worden binnen het bestaande betaalecosysteem. Dit betekent een voortdurende dialoog met beleidsmakers (vooral DNB), banken en andere belanghebbenden, met als doel het doorgronden van het ontwerp voor de digitale euro en van de impact op de het bestaande betaalecosysteem.

In 2024 hebben wij actief deelgenomen aan vele consultaties, beleidsdiscussies en technische werkgroepen binnen Nederland en op Europees niveau. Dit omvatte onder andere workshops met leden en DNB om het begrip van het evoluerende digitale-euro-ontwerp met Nederlandse stakeholders te verdiepen. Door samen te werken met sectorpartners en de NVB hebben we ons ingezet voor inpassing van de digitale euro op een manier die bijdraagt aan een veilige, betrouwbare, efficiënte en toegankelijke betaalinfrastructuur. Samen met de NVB is bovendien input geleverd aan het Ministerie van Financiën over het perspectief van de sector, ten behoeve van de Nederlandse inbreng in Raadswerkgroepen.

Om de digitale euro op verantwoorde wijze te integreren in het Nederlandse en Europese betalingsverkeer, blijven wij ons richten op vier speerpunten:

- **Een vereenvoudiging van het ontwerp van de retail digitale euro** zodat deze complementair is aan reeds beschikbare betaaloplossingen en aansluit bij de belangen van de ketenpartijen die gezamenlijk het betaalecosysteem onderhouden.
- **Actieve betrokkenheid bij kostenonderzoeken** die inzichtelijk maken welke inspanningen er voor instellingen gemoeid zijn met het invullen van de verplichtingen die voor hen voortvloeien uit de digitale euro. Dit brengt zicht op de proportionaliteit van de gevraagde inspanningen.
- **Een redelijk compensatiemodel voor betaaldienstverleners** dat tenminste de kosten dekt van investeringen en exploitatie die zij maken om hun rol in het digitale euro stelsel te vervullen.
- **Voortdurende dialoog met beleidsmakers en marktpartijen** om de haalbaarheid en effectiviteit van de digitale euro kritisch te blijven beoordelen en om constructief bij te dragen aan de verdere ontwikkeling ervan.

Betaalbaar en veilig

Kennissessies

Instant payments wetgeving

Op 19 maart 2024 is de *Instant Payments* Verordening (IPV) gepubliceerd in het **Publicatieblad** van de EU. De Europese Commissie zorgde in de zomer van 2024 voor **verduidelijking van de IPV in een Q&A**.

De IPV zorgt ervoor dat *instant payments* in euro's vanaf eind 2025 beschikbaar komen voor alle burgers, ondernemingen en instellingen die in de Europees Economische Ruimte (EER) een betaalrekening aanhouden. Uitgangspunt is dat *instant payments* betaalbaar en veilig zijn en zonder belemmeringen kunnen worden verwerkt. De wetgeving verplicht betaaldienstverleners die 'klassieke' overboekingen in euro's op betaalrekeningen aanbieden om ook *instant payments* in euro's aan te bieden, tegen dezelfde kosten. Feitelijk betekent dit dat alle betaaldienstverleners die onder de IPV vallen ook deelnemer moeten worden van het SCT Inst afsprakenstelsel van de European Payments Council (EPC), waar wij actief lid van zijn.

Een deel van onze leden biedt *instant payments* al een aantal jaren aan, een ander deel deed dat nog niet. Voor beide groepen heeft de verordening gevolgen. Daarom organiseerden we begin 2024 een **informatiebijeenkomst**. Vervolgens startten we verschillende werkstromen om leden bij te staan bij de implementatie van verplichtingen uit de wet. De werkstroom voor leden die al *instant payments* aanbieden richtte zich onder andere op een collectieve interpretatie van de wettekst. In de werkstroom voor leden die onder de IPV vallen maar nog geen *instant payments* aanbieden hebben we vooral kennissessies georganiseerd.

Verification of Payee

Een specifieke verplichting die voortvloeit uit de IPV is dat betaaldienstverleners bij overboekingen de door de betaler ingevoerde naam en IBAN van de begunstigde moeten verifiëren. Deze dienst wordt ook wel *Verification of Payee* (VOP) genoemd en moet zorgen voor meer zekerheid bij de betaler. Voor transacties binnen Nederland bieden banken deze dienst al sinds 2017 aan (als de 'IBAN-Naam Check'). Vanaf eind 2025 moet de dienst ook beschikbaar zijn voor transacties naar buitenlandse rekeningen in Europa.

Om interoperabiliteit van de dienst op Europese schaal te bereiken, heeft de EPC in oktober 2024 het **Verification of Payee scheme rulebook** gepubliceerd. Deze nieuwe standaard bevat specificaties voor data en processen. Daarnaast wordt een *directory service* ingericht waarmee de interoperabiliteit door de EPC operationeel wordt ondersteund.

Betaaldienstaanbieders zijn verantwoordelijk voor het tijdig aanbieden van de VOP-service bij het verwerken van betaalopdrachten, zowel voor consumenten als bedrijven. In de praktijk zullen VOP-aanbieders een belangrijke rol vervullen in het realiseren van de SEPA-brede bereikbaarheid en het snel en correct uitvoeren van de VOP-controle bij betaalopdrachten. Bij de totstandkoming van het VOP-rulebook hebben wij mede vanwege onze ervaring met de IBAN-Naam Check een actieve rol vervuld, onder andere door het leiden van een werkgroep. Op de website van de EPC staat **meer informatie over het VOP-afsprakenstelsel**.

PSR/PSD3

Na een evaluatie van PSD2, heeft de Europese Commissie in juni 2023 twee wetsvoorstellen gepubliceerd: een nieuwe Richtlijn Betaaldiensten (PSD3) en een Verordening Betaaldiensten (PSR). Beide voorstellen vloeien voort uit PSD2, waarbij een groot deel van deze richtlijn is overgeheveld naar een verordening. De nieuwe voorstellen verbeteren enerzijds de rechten en de bescherming van consumenten en anderzijds het *Open Banking*-ecosysteem en de positie van betaalinstanties. Na publicatie van de wetsvoorstellen zijn de Raad en het EP aan zet. Zij bestuderen de voorstellen van de Europese Commissie en maken amendementen op de voorgestelde wettekst. Nadat de twee instituties tot een zogenoemde positie zijn gekomen, gaan zij met elkaar onderhandelen om tot de definitieve wettekst te komen. In 2024 heeft de Betaalvereniging gesproken met verschillende beleidsmakers en andere stakeholders in het speelveld, op basis van haar **consultatiereactie op PSR en PSD3**. In het voorjaar **bereikte het EP een akkoord over haar positie**, terwijl de Raad nog in de onderhandelingsfase zit.

Actieve rol

Verbeteren van het
Open Banking-ecosysteem
en de positie van
betaalinstanties

Het SPAA-afsprakenstelsel
regelt nieuwe premium
Open Banking diensten

Introductie van een
Europese portemonnee
voor digitale identiteit

Open Banking en het SEPA Payment Account Access scheme (SPAA)

Met *Open Banking* wordt beoogd dat financiële dienstverleners met een vergunning nieuwe, innovatieve betaal- en informatiediensten kunnen aanbieden. Op grond van de eerdergenoemde PSD2-richtlijn kon een derde partij al gratis toegang krijgen tot een betaalrekening wanneer de rekeninghouder daarmee instemt. Tot grote vernieuwingen leidde dit tot nu toe echter niet. Daarom is in een multi-stakeholdergroep onder auspiciën van de EPC het SPAA-afsprakenstelsel opgezet dat voortbouwt op de reeds gedane PSD2 investeringen. Dit stelsel regelt nieuwe *premium Open Banking* diensten, zoals het initiëren van doorlopende variabele betalingen en toegang tot spaarrekeningen. Essentieel is dat de premium diensten niet gratis maar tegen een vergoeding worden aangeboden. Dit biedt derde partijen de mogelijkheid nieuwe diensten aan te bieden met meer toegevoegde waarde voor de eindgebruiker. In 2024 werkte de EPC verder aan het SPAA-afsprakenstelsel, onder andere met een tweetal pilots.

Binnen de Betaalvereniging volgt de werkgroep *Open Banking* de ontwikkelingen rondom SPAA en PSR/PSD3 en geeft desgewenst input. Tevens zoekt de werkgroep de verbinding met betaal- en informatiedienstverleners die actief zijn op de Nederlandse markt.

eIDAS 2.0

De **eIDAS-wetgeving werd op 30 april 2024 gepubliceerd** in het Publicatieblad van de Europese Unie en richt zich op een Europees kader voor digitale identiteit. In de zomer van 2024 zijn wij een *task force* gestart om de impact van eIDAS 2.0 op het betalingsverkeer te onderzoeken. Een van de belangrijkste implicaties is de introductie van een Europese portemonnee voor digitale identiteit, de zogenoemde *European Digital Identity Wallet* (EUDIW). Deze portemonnee moet een veilige, betrouwbare en private manier van digitale identificatie voor inwoners en bedrijven in Europa worden, bijvoorbeeld voor de toegang tot publieke en private diensten.

One-Leg Out Instant Credit Transfer

De EUDIW heeft ook impact op het betalingsverkeer. Zo zullen betaaldienstverleners waarschijnlijk de verplichting krijgen om de wallet te accepteren (als de klant dat wil) voor het uitvoeren van *strong customer authentication* (sterke klantauthenticatie) tijdens online identificatie bij zowel *account login* als betaaltransacties. Zo'n verplichting zou dan eind 2027 ingaan en heeft mogelijk forse impact op betaalsystemen. Onze taskforce tracht inzichtelijk te maken wat het exact inhoudt voor betaaldienstverleners om *compliant* te zijn met eIDAS 2.0.

Gestandaardiseerde verwerking grensoverschrijdende transacties van en naar euro

Om meerdere redenen is er verhoogde interesse voor internationaal betalingsverkeer. Met SEPA zijn euro-overschrijvingen en incasso's in Europa al gemeengoed. De EPC heeft in aanvulling daarop een *One-Leg Out Instant Credit Transfer rulebook* (OCT Inst) gepubliceerd waarmee transacties in andere valuta van en naar de euro (in SEPA) ook meer gestandaardiseerd verwerkt kunnen worden. Dat biedt een goede basis voor sneller en efficiënter betalingsverkeer tussen SEPA en de rest van de wereld. PSPs in SEPA zijn gestart met de invoering van die standaard; in de komende jaren zal het netwerk van deelnemende SEPA PSPs moeten groeien om voldoende dekking te krijgen. Naar verwachting zal de invoering meestal per land worden opgepakt. Wij hebben een 'mirror group' gestart die de ontwikkelingen volgt en actief inbreng levert voor het EPC OCT Inst rulebook en netwerk.

G20 Roadmap internationaal betalingsverkeer

Een andere ontwikkeling die impact heeft op het internationale betalingsverkeer is de ambitie van de G20 om betalingen over de hele wereld sneller, goedkoper, toegankelijker en transparanter te maken. Door die ambitie te vertalen naar concrete doelstellingen voor regelgevers, betaaldienstaanbieders en andere partijen in de betaalketens, heeft die aanpak uiteindelijk direct en indirect invloed op de inrichting van het SEPA- en lokale betalingsverkeer. Zo zijn de verplichtingen uit het rapport '**G20 Roadmap for Enhancing Cross-border Payments**' leidraad voor het aanpassen van standaarden voor het betalingsverkeer. De Adviesgroep Betalingsverkeer en Marktinfrastructuur (AMI) van DNB, waar wij lid van zijn, monitort de status.

Lidstaattoptie

Consumer Credit Directive 2 (CCD2)

Op verzoek van een aantal leden hebben wij in 2024 met een kleine groep vertegenwoordigers van onze leden gewerkt aan een tweede *position paper* over de komende *Consumer Credit Directive 2* (CCD2, EU 2021/0171) en besproken met het Ministerie van Financiën. De CCD2-richtlijn bepaalt aangescherpte kredietregels die tot hogere kosten voor leden kunnen leiden. De richtlijn heeft echter ook een lidstaattoptie die zogeheten *deferred* debitkaarten buiten scope kan houden. In Nederland vallen de meeste creditkaarten onder de definitie van *deferred* debitkaarten. Wij hebben het ministerie gevraagd gebruik te maken van deze lidstaattoptie, omdat anders een vershraling van het aanbod op de markt zal optreden. Hoewel het de verwachting was dat het wetsvoorstel eind 2024 gepubliceerd zou worden, is dat voor de derde maal uitgesteld, tot begin 2025.

Activiteiten - Betalen aan de toonbank

Inmiddels 93% van alle pinbetalingen contactloos >

Forse stijging betalingen zonder betaalpas >

Geld terug via Retourpinnen weer toegenomen >

Retourpinnen in 2024 >

Reizen met betaalpas in OV in 2024 >

Debit Card Acceptatie >

Activiteiten – Betalen aan de toonbank

De totale bestedingen aan de toonbank zijn in 2024 gestegen naar €179 miljard (+4,7%). Hiervan verliep €147 miljard (82%) via pin, terwijl €29,5 miljard (16,5%) werd afgerekend met contant geld. De omzet met pinbetalingen is in 2024 gestegen met 2,8% en de omzet met contant geld met 11%. Het gemiddelde pinbedrag is met €25,45 in 2024 nagenoeg gelijk gebleven (2023: €25,44).

De verhouding tussen het aantal pinbetalingen en het aantal contante betalingen aan de toonbank bleef in 2024 voor het vierde jaar op rij min of meer constant op 80% versus 20%. Het aantal pinbetalingen aan de toonbank is in 2024 met 2,9% slechts licht gestegen in vergelijking met een jaar eerder, naar 5,77 miljard betalingen. In de jaren vóór de coronapandemie steeg het volume pinbetalingen aan de winkelkassa met aanzienlijk hogere percentages. Zo steeg het pinvolume in 2018 nog met bijna 13%.

De groei van het aantal transacties tot €10 is absoluut gezien het grootst, procentueel is de grootste toename te zien bij bedragen boven de €100.

	2023	2024	Groei tov 2023	% groei
Tot 10 euro	2.479.029.628	2.538.360.158	59.330.530	2%
Van 10 tot 20 euro	1.267.573.826	1.298.742.259	31.168.433	2%
Van 20 tot 30 euro	634.263.574	659.465.664	25.202.090	4%
Van 30 tot 40 euro	350.105.936	362.729.561	12.623.625	4%
Van 40 tot 50 euro	216.272.473	223.215.419	6.942.946	3%
Van 50 tot 100 euro	460.288.926	473.531.552	13.242.626	3%
Vanaf 100 euro	206.186.876	215.925.889	9.739.013	5%
Totaal	5.613.721.239	5.771.970.502	158.249.263	

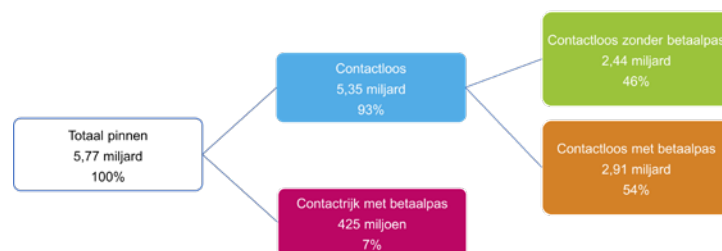
Smartphone of slim polshorloge

Inmiddels 93% van alle pinbetalingen contactloos

Het gemak van contactloos betalen, met betaalkaart, smartphone of slim polshorloge is door consumenten volledig omarmd. Doordat iedere rekeninghouder over een contactloos betaalinstrument kan beschikken, dat bovendien op alle Nederlandse betaalterminals wordt geaccepteerd, is in 2024 het aantal contactloze pinbetalingen opgelopen tot 5,35 miljard (2023: 5,05 miljard). Dit is een groei van 5,9% ten opzichte van 2023. Over het hele jaar was 93% van alle pinbetalingen contactloos en er was een bedrag van €127 miljard mee gemoeid (2023: €118 miljard). Het gemiddelde pinbedrag van een contactloze betaling was in 2024 €23,74 (2023: €23,30).

Forse stijging betalingen zonder betaalkas

Contact- én kaartloos betalen, met een smartphone of slim polshorloge, nam ook in 2024 verder toe in populariteit. In 2024 werd van alle contactloze betalingen 46% zonder kaart gedaan, vooral met smartphones. Afgezet tegen het totale aantal pinbetalingen ging het om 42%. In absolute aantallen: het aantal pinbetalingen met een smartphone of slim polshorloge bedroeg in 2023 ruim 2,00 miljard en steeg in 2024 naar 2,44 miljard transacties.

Ruim 22 miljoen Retourpintransacties

Geld terug via Retourpinnen weer toegenomen

Bij het retourneren van een aankoop aan de toonbank ontvangt de consument het geld steeds vaker elektronisch terug op zijn betaalrekening met behulp van Retourpinnen. Retourpinnen is vooral populair in de non-food detailhandel en wanneer borg moet worden terugbetaald. Het aantal Retourpintransacties steeg in 2024 fors naar ruim 22 miljoen (2023: 19 miljoen). Ditzelfde geldt voor het bedrag dat in totaal retour werd gepind. Dit bedrag steeg van €886 miljoen in 2023 naar €980 miljoen in 2024. Het gemiddelde bedrag voor Retourpinnen in 2024 was ongeveer €44,36, zo'n €5,48 lager dan in 2023.

Retourpinnen in 2024

Aantal transacties	Totaal	% groei
2022	15.226.454	65%
2023	19.025.974	25%
2024	22.009.316	16%

Gem. bedrag	Totaal	% groei
2022	€ 48,33	
2023	€ 49,84	3%
2024	€ 44,36	-11%

Omzet	Totaal	% groei
2022	€ 735.000.000	
2023	€ 886.000.000	21%
2024	€ 980.000.000	11%

In onze **online factsheet** staan nog meer feiten en cijfers. Op PIN.NL staat relevante **informatie over pinnen voor ondernemers en consumenten**. Zo kunnen ondernemers daar ook gratis promotiemateriaal bestellen voor bij de kassa of op de winkelruit.

Van de in het OV gebruikte
passen was 41% een betaalpas
of creditkaart

Reizen met betaalpas in OV in 2024

Sinds juni 2023 is het in Nederland mogelijk om bij alle openbaarvervoerbedrijven in- en uit te checken met een betaalpas of creditkaart. Dit kan ook via Apple Pay en Google Pay. Hiermee is Nederland het eerste land ter wereld waar dit in het hele land mogelijk is, in een zogenoemd *open loop* systeem. Aanvankelijk kon alleen op basis van voltarief via betaalpas of creditkaart gereisd worden. Sinds medio 2024 is het ook mogelijk om op die manier te reizen met leeftijdskorting in bus, metro of tram¹.

Van alle contactloze passen die in december 2024 werden gebruikt voor het in- en uitchecken in het OV, was 41% een betaalpas of creditkaart, al dan niet digitaal op een smartphone of smartwatch. De overige 59% was een OV-chipkaart. Twaalf maanden eerder was het aandeel betaalkaarten in het OV nog 33%. In 2025 is de ambitie dit aandeel verder te laten groeien.

Eind 2024 liep de samenwerkingsovereenkomst tussen OV-partijen en *issuing* banken af. Om te komen tot een nieuwe overeenkomst per 1 januari 2025, vonden in 2024 besprekingen plaats. De hernieuwde samenwerking maakt het voor klanten mogelijk om van nog meer proposities op de betaalkaarten gebruik te maken. Op deze manier wordt de betaalkaart een volwaardige equivalent van de OV-chipkaart.

Debit Card Acceptatie

Betaalpassen van de kaartmerken Maestro en V PAY maken plaats voor kaarten van de merken Debit Mastercard en Visa Debit die internationaal meer gangbaar zijn. Begin 2023 was onder regie van de Betaalvereniging de pinketen zodanig aangepast dat deze nieuwe betaalmerken probleemloos en tegen pintarieven geaccepteerd konden worden. Dit is een voorwaarde voor betaaldienstverleners om de nieuwe passen massaal te kunnen uitgeven. Ultimo 2023 waren de nieuwe betaalmerken op 92% van de betaalautomaten geactiveerd. De feitelijke acceptatie van de nieuwe betaalmerken lag met 98% een stuk hoger dankzij betaalautomaten die eerder al creditkaarten accepteerden.

¹ Het reizen per trein is nog altijd alleen mogelijk op basis van 2e klas voltarief.

Dekkingsgraad van ruim 99%

Wij hebben de uitrol ook in 2024 nauwlettend gevolgd en de dekkinggraad periodiek teruggekoppeld aan relevante stakeholders. Daarnaast zijn in 2024 diverse acceptatieproblemen geanalyseerd en opgevolgd door een *task force* bestaande uit *schemes*, *issuers*, *acquirers* en betaalautomatenleveranciers. Zo waren er relatief veel problemen in het onbemande parkeer- en petrol-segment. De oorzaak was vaak dat betaalautomaten niet voorzien waren van de juiste softwareversie of instellingen voor de nieuwe betaalmerken. Deze problemen zijn inmiddels opgelost waardoor het aantal meldingen uiteindelijk flink is afgenomen. Ultimo 2024 heeft dat geresulteerd in een dekkinggraad van ruim 99%. De rest betreft technisch verouderde Vx570 betaalautomaten, die niet meer kunnen worden bijgewerkt. Pintransacties zullen op dit type automaat vanaf begin 2025 niet meer mogelijk zijn. De betreffende acceptanten zullen een geschikte andere automaat moeten aanschaffen als zij pintransacties willen blijven accepteren. Daarmee wordt volledige acceptatie van de nieuwe betaalmerken bereikt. Dit maakt de weg vrij voor verdere uitrol van de nieuwe betaalmerken, zoals deze op dit moment al naar ieders tevredenheid uitgegeven worden door een aantal van onze leden.

Activiteiten - Betalen van online aankopen

[Onderzoek rond nieuwe online betaalmiddelen >](#)

[Shopping Tomorrow >](#)

Toename diensten, afname producten

Ruim eenderde via smartphones

Activiteiten – Betalen van online aankopen

In 2024 hebben Nederlandse consumenten €36 miljard online uitgegeven in e-commerce, een stijging van 5% ten opzichte van 2023. Het aantal online aankopen daalde met 1% naar 345 miljoen. Dit resulteert in een gemiddeld aankoopbedrag van €104 per aankoop, 6% hoger dan vorig jaar. De groei in online bestedingen komt vooral door een toename van diensten: het aantal aankopen is met 8% gestegen, de bijbehorende bestedingen met 10%. Aan de kant van de producten zien we juist een daling: het aantal aankopen is met 3% gedaald, de online bestedingen aan producten laten een voorzichtige stijging zien (+2%).

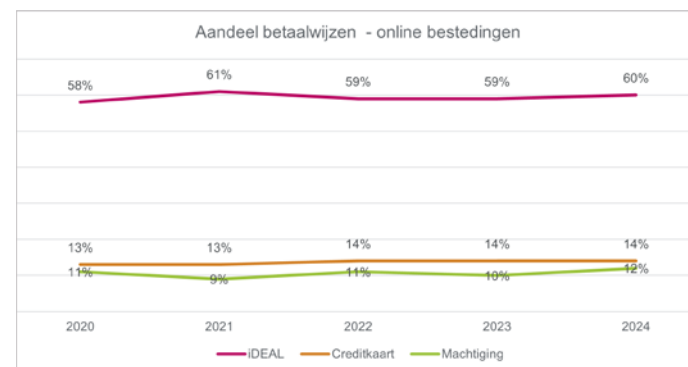
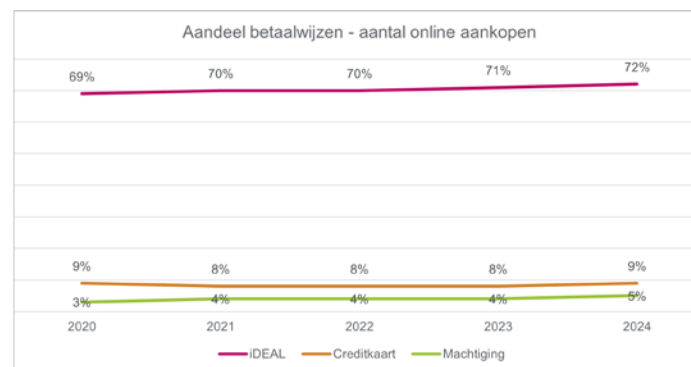
Het aandeel online op de totale aankopen is in 2024 nagenoeg gelijk gebleven: 11% van alle aankopen worden online gedaan, net als een jaar eerder. Het aandeel bestedingen steeg licht van 31% naar 32%. Het aantal online kopers is toegenomen met 1%: 14,1 miljoen Nederlandse van 15 jaar en ouder hebben tenminste 1 online aankoop gedaan.

De online cross-border bestedingen zijn in 2024 met 12% gestegen ten opzichte van 2023. Consumenten gaven over de grens vooral meer uit aan tickets voor evenementen (+43%), food en near-food (+42%) en pakketreizen (+36%). Nederlandse consumenten doen de meeste online cross-border aankopen bij Chinese webshops, namelijk 28%.

Hoewel de desktop/laptop nog steeds het meest gebruikte device is bij online aankopen (49%), blijft het aandeel smartphone-aankopen gestaag toenemen in 2024 en is nu 37%.

iDEAL wordt nog steeds het meest gebruikt voor het betalen van online aankopen. Het aandeel steeg van 71% in 2023 naar 72% in 2024. Bij cross-border aankopen is de stijging van het aandeel iDEAL nog sterker zichtbaar: in 2024 is het aandeel gestegen van 50% naar 53%.

Onderzoek rond nieuwe online betaalmiddelen

Het aantal online betaalmogelijkheden neemt toe. Onderzoek door de Betaalvereniging in 2023 liet zien dat betaaldienstverleners en webwinkels in het licht daarvan nauwelijks hadden nagedacht over het optimaal inrichten van hun betaalpagina. Wij hebben allereerst voor webwinkeliers en betaaldienstverleners in kaart gebracht welke ontwikkelingen op dit gebied spelen. Een belangrijke ontwikkeling is dat consumenten met de nieuwe kaartmerken Debit Mastercard en Visa Debit hun betaalpas ook kunnen gebruiken voor online betalingen. Daarnaast verandert iDEAL. Vervolgens hebben wij bij consumentenonderzoek uitgevoerd naar betaalpagina's: welke inrichting van deze pagina's vinden consumenten prettig, hoe willen ze informatie krijgen over nieuwe betaalmogelijkheden, etc. Daarbij is ook aandacht besteed aan de wensen van minder digitaal vaardige consumenten. De belangrijkste bevindingen zijn **samengebracht in een inzichtelijk rapport.**

Groei webshops door toegankelijkheid

Shopping Tomorrow

Digitale toegankelijkheid wordt steeds belangrijker, zowel op wettelijk als maatschappelijk vlak. Vanaf juni 2025 moeten webshops in de EU vanaf een zeker omzetniveau voldoen aan de *European Accessibility Act*. Dit geldt voor de gehele webshop, van de presentatie van artikelen en mogelijkheden om keuzes te maken tot en met de manier waarop klanten voor producten kunnen afrekenen.

Onder onze leiding (samen met webbureau Level Level) heeft de expertgroep 'Digitale Toegankelijkheid' binnen het programma Shopping Tomorrow van Thuiswinkel.org de *bluepaper* '**Waarom elke webshop digitaal toegankelijk moet zijn**' geschreven. Dit rapport laat zien dat toegankelijkheid van webshops niet alleen mensen met een beperking helpt, maar alle klanten. Beide groepen consumenten lopen namelijk regelmatig vast op ontoegankelijke websites. Door toegankelijkheid een hogere prioriteit te geven kunnen webshops groeien.

De *bluepaper* biedt concrete handvatten om de gebruikservaring voor klanten te verbeteren en te voldoen aan de nieuwe Europese toegankelijkheidseisen. Het is niet nodig om het wiel opnieuw uit te vinden; door te leren van andere organisaties en te starten met relatief eenvoudige verbeteringen kunnen webshops stappen zetten richting een meer toegankelijk en gebruiksvriendelijk platform. Het rapport laat daarvan een aantal voorbeelden zien.

Activiteiten - Giraal betalen

[Instant Payments in Nederland >](#)

[Migratie ISO 20022 v2019 succesvol afgerond >](#)

[Overstapservice >](#)

[Interesse voor uitgifte Nederlands IBAN >](#)

[G-rekening >](#)

[Procedure NAW-gegevens Begunstigde bij niet-bancaire Fraude >](#)

[Basisbankrekening voor consumenten en onderzoek oplossing voor zakelijke klanten >](#)

Activiteiten – Giraal betalen

In het retail betalingsverkeer worden jaarlijks ruwweg 3,75 miljard girale betalingen verwerkt. Dat zijn vooral overboekingen en automatische incasso's. Veel girale transacties bestaan uit zogenoemde batchbetalingen. Dit zijn grote 'bundels' betalingen die zakelijke partijen aanbieden voor bijvoorbeeld salarisbetalingen, toeslagen en uitkeringen. Deze batchbetalingen worden allemaal elektronisch verwerkt. De zogeheten enkelvoudige overboekingen (naar schatting ongeveer 1,2 miljard) zijn de overboekingen die consumenten veelal² doen via online bankieren of mobiel bankieren. De verwerking hiervan vindt geheel elektronisch plaats. Voor 2024 zijn helaas (nog) geen betrouwbare cijfers beschikbaar over binnenlandse overboekingen.

Instant payments in Nederland

Sinds de invoering van *instant payments* in Nederland in 2019, worden bijna alle enkelvoudige betaalopdrachten als *instant payment* afgehandeld. Dit betekent dat al deze betalingen direct worden verwerkt en bijgeschreven op de betaalrekening van de begunstigde. Nederland is daarmee één van de koplopers in Europa in het verwerken van *instant payments*. In 2024 waren er 499 miljoen interbancaire *instant payment* transacties, een stijging van ruim 3% ten opzichte van 2023. Dit aantal komt bovenop het aantal onmiddellijke betalingen tussen rekeninghouders bij dezelfde bank (naar schatting ruim 600 miljoen). Het gebruik van de *instant payment* infrastructuur nam in 2024 verder toe door autonome groei bij enkelvoudige betalingen. Daarnaast worden steeds meer zakelijke batchbetalingen als *instant payments* verwerkt. Er zijn afspraken gemaakt om deze stroom gedoseerd aan te bieden zodat er geen opstoppingen ontstaan. Wij verwachten dat het verwerken van betaalbatches als *instant payments* stapsgewijs zal groeien.

Migratie ISO 20022 v2019 succesvol afgerond

Voor de uitwisseling van SEPA-betaltransacties tussen banken wordt de berichtenstandaard ISO 20022 gebruikt. In november 2023 zou een nieuwe versie van deze standaard samen met wijzigingen in de SEPA *rulebooks* van de EPC ingevoerd worden. Door omstandigheden moest de EPC helaas besluiten om de invoeringsdatum uit te stellen naar maart 2024.

² Daarnaast bestaat de mogelijkheid om betaalopdrachten op papier te verstrekken.

Steeds meer zakelijke batchbetalingen

De uitgestelde implementatie is nagenoeg vlekkeloos verlopen

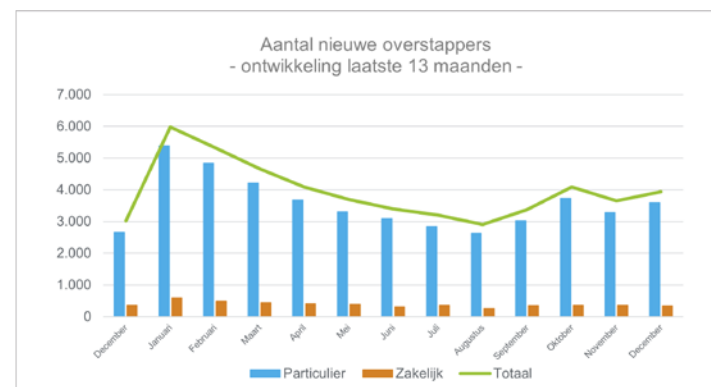
Met ruim 10% gestegen

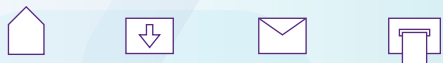
Op verzoek van DNB hebben wij een interbancaire *task force* (TF) opgezet, om de voortgang van de tests en de voorbereidingen goed te volgen en zeker te stellen dat de nieuwe datum zou worden gehaald. Naarmate de tijd vorderde, namen de knelpunten af, werden de testresultaten steeds beter en werd een stabiele status bereikt. In het weekend van 15 tot 18 maart 2024 is de uitgestelde implementatie dan ook nagenoeg vlekkeloos verlopen.

In de loop van 2024 hebben wij de migratie geëvalueerd. In het evaluatierapport staan de belangrijkste lessen die uit deze migratie kunnen worden getrokken en voorstellen voor het verbeteren van toekomstige SEPA-implementaties. Het betreft enerzijds suggesties voor de EPC en anderzijds maatregelen om de coördinatie te verbeteren tussen PSP's en CSM's die actief zijn in Nederland. Het bijbehorende stappenplan wordt gehanteerd bij het doorvoeren van de *Rulebook changes 2025* van de EPC.

Overstapservice

Klanten moeten met hun betalingsverkeer eenvoudig en makkelijk kunnen overstappen naar een andere bank. Daarvoor hebben we in Nederland sinds 2004 de Overstapservice waarmee betalingen automatisch worden doorgeleid naar de nieuwe bank. In 2024 is het aantal gebruikers van deze dienst met 10% gestegen naar 48 duizend (in 2023: 44 duizend). Rond 10% van de Overstapservice-gebruikers zijn zakelijke partijen.

Vier nieuwe betaaldienstverleners
geven Nederlandse IBANs uit

Verbeteringen in de
huidige uitvoeringstechniek
overeengekomen

Samen met onze leden werken we voortdurend aan verbetering van de Overstapservice. Wij zijn eind 2023 gestart met een nieuwe (continue) evaluatie van de Overstapservice onder gebruikers. Daarmee onderzoeken we de waardering van de service, toetsen we het effect van verbeteringen onder gebruikers en identificeren we verdere optimalisaties. De onderzoeksaanpak uit 2016 was uit privacy-oogpunt niet meer toepasbaar. De nieuwe aanpak is in december 2023 in gebruik genomen. Er was afgesproken om de onderzoeksresultaten in 2024 in het MOB te bespreken maar dit is uitgesteld naar 2025 vanwege aanloopproblemen bij de nieuwe evaluatiemethode.

Interesse voor uitgifte Nederlands IBAN

In 2023 was er ten opzichte van eerdere jaren een opvallend grote belangstelling van potentiële 'nieuwe' partijen om Nederlandse IBANs uit te geven. Vier nieuwe betaaldienstverleners die Nederlandse IBANs uitgeven, lieten hun BIC (en bankcode) in 2024 in de **IBAN BIC-lijst van de Betaalvereniging** bijschrijven. Nog eens 10 betaaldienstverleners namen in 2024 voor informatie contact met ons op. Sinds 2023 staan de **voorwaarden voor de uitgifte van Nederlandse IBANs** op onze website.

G-rekening

Een g-rekening is een geblokkeerde bankrekening waarvan uitsluitend loonheffingen, premies of BTW aan de Belastingdienst betaald kunnen worden. Er zijn ongeveer 45.000 g-rekeningen. Om misstanden rond de inzet van arbeidskrachten via malafide uitzendbureaus tegen te gaan, wil de overheid de g-rekening verplichten voor toegelaten uitzendondernemingen. De **laatste stand van zaken** is in oktober 2024 door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) gedeeld met de Tweede Kamer.

In 2023 en 2024 vond een verkenning plaats hoe een verplichte g-rekening in de praktijk kan werken, naar aanleiding van het **Wetsvoorstel toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten**. De Belastingdienst, de Betaalvereniging en banken die g-rekeningen aanbieden, zijn vervolgens verbeteringen in de huidige uitvoeringstechniek overeengekomen om uitbreiding van het aantal g-rekeningen voor deze doelgroep mogelijk te maken. De verplichte g-rekening en het doorvoeren van de verbeteringen wachten op invoering van het nieuwe toelatingsstelsel voor uitzendondernemingen waarmee SZW bezig is.

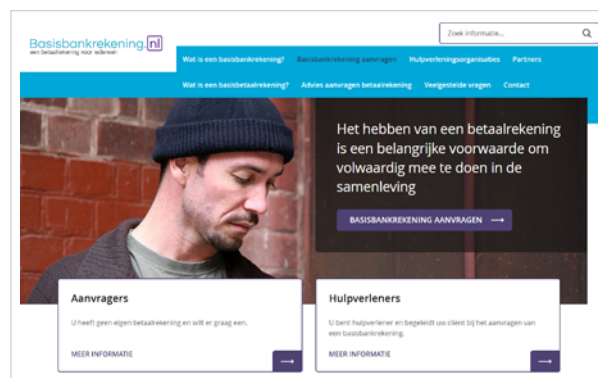
De procedure is voldoende bekend en vindbaar

Procedure NAW-gegevens Begunstigde bij niet-bancaire Fraude

Helaas worden rekeninghouders op allerlei manieren online opgelicht en worden ze ertoe verleid om geld over te maken naar IBANs van oplichters. Met onze 'Procedure NAW-gegevens Begunstigde bij niet-bancaire Fraude' (PNBF) is er een bindende regeling die het vaak mogelijk maakt om, na online oplichting, het geld terug te vragen van de ontvanger. Dit gaat via de eigen bank die aan de ontvanger van het geld vraagt om het geld terug te boeken. Als de ontvanger daar geen gehoor aan geeft dan kan de bank onder strikte voorwaarden de NAW-gegevens van de ontvanger aan de gedupeerde verstrekken. De gedupeerde kan daarmee een civielrechtelijk proces tegen de ontvanger in gang zetten.

De PNBF kreeg veel aandacht van de politiek. In december 2024 is er unaniem een **motie aangenomen van tweedekamerlid Songül Mutluer** (PvdA/GL) waarin "onvoldoende bekendheid en effectiviteit van de PNBF" en een "uitbreiding naar *payment service providers*" (naar betaalinstanties) wordt genoemd. Naar onze mening is de procedure voldoende bekend en vindbaar:

- Slachtoffers van het type fraude dat zich leent voor het starten van de PNBF, worden door de participerende banken op deze mogelijkheid gewezen.
- Politie, meldpunten en stakeholders kennen de mogelijkheid om hulp van de eigen bank te krijgen en verwijzen slachtoffers hiernaar.
- Op internet is deze mogelijkheid goed vindbaar.

Uitbreiding van de informatievoorziening

Basisbankrekening voor consumenten en onderzoek oplossing voor zakelijke klanten

Financiële inclusie is een voorwaarde voor volwaardige participatie in de moderne samenleving, en een functionerende betaalrekening is daarin de spil. Sinds 1 mei 2015 beheert de Betaalvereniging het 'Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten' (Convenant Basisbankrekening). In het convenant staan afspraken waardoor nagenoeg iedere volwassene in Nederland kan beschikken over een betaalrekening, ook als iemand schulden heeft of dakloos is.

De basisbankrekening wordt over het algemeen aangevraagd met ondersteuning van een hulpverleningsorganisatie. Deze organisaties bleken in de praktijk regelmatig te verdwalen in de keuzemogelijkheden. Dit leidt dan tot inefficiënte aanvragen en afwijzingen van aanvragen, met frustratie als gevolg, voor zowel cliënten, hulpverleners als bankmedewerkers. We besloten dit probleem aan te pakken door uitbreiding van de **informatievoorziening op de website** basisbankrekening. Zo bevat deze website nu meer informatie over typen rekeningen die kunnen worden aangevraagd en **uitleg van het verschil tussen de basisbankrekening en de basisbetaalrekening**. Een beslisboom leidt de bezoeker via enkele vragen naar een **advies over het type rekening dat men kan aanvragen**.

We hebben in 2024 ook veel voorlichting gegeven aan stakeholders en hulpverleners. Zo spraken we op het jaarcongres van SchuldInfo voor zo'n negentig schuldhulpverleners en hadden we gesprekken met onder andere Fivoor (specialist in forensische en intensieve psychiatrie) en met vertegenwoordigers van diverse penitentiaire inrichtingen. Door het aantal onvolledig of verkeerd ingediende aanvragen sterk terug te brengen, willen we zowel hulpverleners als onze leden ontlasten.

Activiteiten - Stabiliteit en veiligheid

Veiligheid Betalingsverkeer >

Activiteiten – Stabiliteit en veiligheid

Daling van storingen in het toonbankbetalingsverkeer

In 2024 is het aantal grote storingen afgenomen waarbij meer dan 5 procent van de transacties mislukte, van vier naar twee. Dat betekent helaas ook dat als er dan toch een grote storing is, die veel (media-)aandacht krijgt. Op 16 mei ontstond rond 18.00 uur zo'n grote landelijke storing die 30 tot 40 procent van alle pinbetalingen in winkels trof. De storing was het gevolg van een technisch probleem bij een grote betaalverwerker en was na enkele uren verholpen. Dit leidde tot lange rijen bij geldautomaten omdat contant geld nog steeds de meest eenvoudige terugvaloptie is.

Maatregelen van banken en winkeliers, deels ingegeven door wettelijke eisen, dragen bij aan de stabiliteit van de pinketen. Een redundant uitgevoerde betaalinfrastructuur en uitgebreide controles maken grote landelijke pinstoringen zeldzaam. Kleine storingen komen soms voor door lokale stroomstoringen, internet- of telecomproblemen of defecte betaalautomaten. Onze focus ligt op maatregelen die de stabiliteit verder verhogen en de gevolgen van storingen voor consumenten en winkeliers minimaliseren.

Mocht zich toch een storing voordoen, dan zijn er mogelijkheden om de gevolgen zo klein mogelijk te houden, zodat de bedrijfsvoering zoveel mogelijk kan doorgaan (zie [rapportage project digitale terugvalopties](#)).

De gevolgen van een storing
minimaliseren

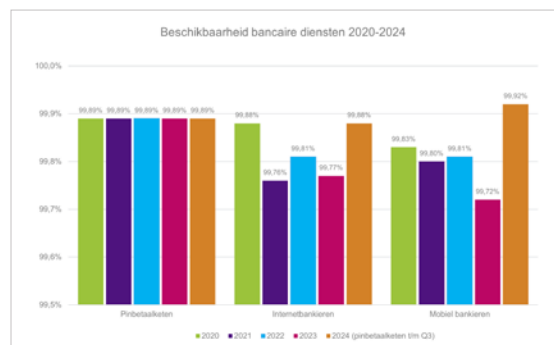
Landelijke beschikbaarheid
van internetbankieren en
mobiel bankieren 99,9%

Betaalvereniging is gestopt met certificeren van datacomnetwerken

In de periode 2003–2006 hadden we in Nederland veel last van pinstoringen. De storingen waren veelal terug te voeren op telefonieproblemen. De meeste betaalautomaten waren destijds gekoppeld aan betaalverwerkers via het ouderwetse telefonienetwerk en analoge modems. De migratie van telefonie- naar IP-netwerken begon net op gang te komen. De Betaalvereniging zette daarbij een certificeringsprogramma op voor datacomproviders: die konden zich vrijwillig laten certificeren en verplichtten zich dan tot een maandelijkse beschikbaarheidsrapportage. Daarmee berekende de Betaalvereniging een gemiddelde beschikbaarheid van de gehele pinketen. Op het hoogtepunt waren er 15 datacomproviders met 25 verschillende netwerkdiensten door ons gecertificeerd. Inmiddels is de migratie naar IP-netwerken ruimschoots afgerond en is de beschikbaarheid van die netwerken al jaren stabiel. Daarom hebben we besloten om per 1 mei 2024 te stoppen met het certificeren van providers en met de beschikbaarheidsrapportages. De laatst berekende gemiddelde beschikbaarheid van de pinketen in 2024 was 99,89%.

Hogere beschikbaarheid van internetbankieren en mobiel bankieren

De landelijke beschikbaarheid van internetbankieren en mobiel bankieren wordt berekend als een gewogen gemiddelde van de beschikbaarheid van individuele banken. In 2024 was de landelijke beschikbaarheid van internetbankieren en mobiel bankieren respectievelijk 99,88% en 99,92%. Dat is een verbetering ten opzichte van 2023, toen de beschikbaarheid van beide diensten 99,75% was. Wij publiceren iedere maand op onze website de **beschikbaarheidscijfers voor internet- en mobiel-bankieren van zeven deelnemende banken**.

Verschillende publiek-private samenwerkingen

Veiligheid Betalingsverkeer

Samenwerking tussen betaaldienstverleners, overheidsinstanties en cybersecuritybedrijven, evenals het delen van kennis en informatie, zijn cruciaal voor de beveiliging van het betalingsverkeer. De informatie-uitwisseling loopt voor een belangrijk deel via zogenoemde *Information Sharing & Analysis Centres* (ISAC's). Een van de aandachtspunten voor de toekomst is dat ISAC's van verschillende sectoren meer moeten samenwerken, tot op het operationele niveau. In nauwe samenwerking met de NVB spelen wij een belangrijke rol in de weerbaarheid van de betaalinfrastructuur door deelname aan verschillende publiek-private samenwerkingen en met platforms voor leden en andere belanghebbenden om risico's te beheersen.

Wij hebben onder andere de volgende platforms opgezet:

- Het **PI-ISAC** (*Payment Institutions – Information Sharing & Analysis Centre*). Dit is een samenwerkingsverband om fraude en cybercriminaliteit in het betalingsverkeer te beheersen. Deelnemers, waaronder betaalinstellingen, banken, de overheid en de landelijke politie, delen vertrouwelijk praktijkervaringen en best practices om de weerbaarheid van de hele betaalsector te vergroten. In 2024 participeerden 19 betaalinstellingen in het PI-ISAC.
- Het **NPFF** (*New Payments Fraud Forum*). Een relatief nieuw platform waarop productmanagers, riskmanagers en fraudedeskundigen van banken en cryptovalutabedrijven elke drie maanden bijeenkomen om vertrouwelijke informatie uit te wisselen en samen te werken aan fraudebestrijding. Het belangrijkste doel is om de banden tussen cryptovalutabedrijven en banken te versterken en een beter begrip en inzicht te krijgen in elkaars werelden.

Diverse projecten

[Programma Toegankelijk Bankieren >](#)

[Digitale Terugvalopties Pininfrastructuur >](#)

[Toenemend kostenverschil tussen pinnen en contant aan de toonbank >](#)

[Prijkaartje van €800 miljoen voor invoering verplichte acceptatie van contant geld >](#)

[Overname Digitaal Incassomachtigen van Currence >](#)

[Betaalrekening voor vluchtelingen uit Oekraïne >](#)

Programma Toegankelijk Bankieren

[illegible]

DigiHulplijn
Eenmalige telefonische gratis uitleg/advies over digitale zaken.

> 25.000 telefoontjes

In 11 maanden

101 miljoen
aan kosten

> 1.000 bellers over bankzaken

Plooi
in 10 minuten
en gratis online

Plaats
in 10 minuten
en gratis online

Plaats
in 10 minuten
en gratis online

De plooi is een online hulpmiddel waarmee je online bankzaken kunt afhandelen. Het is een online hulpmiddel waarmee je online bankzaken kunt afhandelen. Het is een online hulpmiddel waarmee je online bankzaken kunt afhandelen.

> 1.000 bellers over bankzaken

Daarnaast hebben banken gezamenlijke educatie opgezet...

Educatieprogramma
voor bankzakenbrowsers

1 op 6-quiz / 20.000 deelnemers

Workshop Hulp bij bankzaken

160 workshops

> 2.000 deelnemers

... en is lesmateriaal van derden uitgebreid en geactualiseerd

DigiHondApp

Veilig rekenen met mobiel bankieren
totaal 'breuker' over 4 verschillende banken.

SeniorWeb

Hulp bij (en van) informatie, kan worden en help om computerzaken.

6.350 bezoekers op geldzaken

Steffie.nl

Wat zijn degenen met elkaar uitgegroot, maar niet weten?

3.000 deelnemers

banklessen

Wat is banklessen?

oefenen.nl

Online voor taal, rekenen, computer en internet.

Lees op de computer, knutsel met de kluis.

Bereik: 2,9 min

Online campagne

Hetgeen bij het banklessen onder de aandacht.

300.000 folders

Alle hulp op een rij.

Advertoriaal & advertenties

Gedrukt en online verspreiden degenen.

Video's met een vooringsbeelding

Personale verhalen uitgegroot van werkloosheid en het belang van geldzaken.

Samenwerking

Samenwerkende gemeenten

Aantal bezoekers te beperkt maar tevreden over de hulp

In 2024 besloten de deelnemende banken om de uitvoering van de gezamenlijke activiteiten door de Betaalvereniging te laten organiseren. De Commissie Consumentenzaken van de NVB blijft bestuurlijk verantwoordelijk³. DNB meet in 2026 onder meer twee indicatoren voor het succes van het programma: meer mensen moeten zelfstandig hun dagelijkse bankzaken kunnen uitvoeren en de algemene tevredenheid over dagelijkse bankzaken moet bij mensen in een kwetsbare positie verbeterd zijn.

Er is al veel bereikt en **de belangrijkste activiteiten in 2024 staan in ons jaaroverzicht**. Zo werkten de banken individueel aan extra hulp via speciale goed bereikbare telefoonnummers, trainingen in het land, toegankelijke bank-apps en meer lokale hulpmogelijkheden. Ook namen 20.000 medewerkers van banken deel aan het bewustwordingsprogramma ‘1op6’⁴ om hen te stimuleren in hun werk rekening te houden met de behoeftes van klanten uit aandachtsgroepen.

Gezamenlijk ondersteunden we de gratis DigiHulplijn die namens ons 1000 telefoontjes over bankzaken afhandelde, we gingen op tournee met workshops in bibliotheken en wijkcentra, we beheerden twee websites, we communiceerden via seniorenkanalen en via radio- en televisiegidsen over hulp bij bankzaken en we voerden een tweede pilot Bankinformatiepunten uit in bibliotheken. Voor de pilot werkten we samen met belangenorganisaties, de Alliantie Digitaal Samenleven, de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) en de KB (nationale bibliotheek). Uit de tweede pilot bleek, net als bij de eerste pilot in 2023, dat bezoekers tevreden waren over de dienstverlening, maar ook dat het aantal bezoekers te beperkt was om de pilot op te schalen. Daarop is besloten om de gezamenlijke ‘hulp dichtbij’ vanaf 2025 op een andere manier te organiseren, via een doorverwijzingsmodel en op meer typen locaties dan alleen bibliotheken.

We hebben in 2024 allerlei lesmateriaal van derden over online bankieren geactualiseerd en uitgebreid (van DigiHandig, Steffie en Oefenen.nl). Hierdoor kunnen mensen die meer willen leren, oefenen met dagelijkse bankzaken zoals het raadplegen van hun saldo, het doen van een overschrijving en contactloos betalen. Ook hebben we lesaanbod gecreëerd voor specifieke doelgroepen, onder wie blinden en slechtzienden, laaggeletterden, anderstaligen en laagopgeleiden.

³ De werkstroom *Toegankelijke websites, apps en inclusieve producten (EAA)* werd al vóór 2023 uitgevoerd door de Taskforce EAA van de Betaalvereniging en blijft vallen onder haar bestuurlijke verantwoordelijkheid vallen.

⁴ 1op6 verwijst naar het aandeel Nederlanders dat niet geheel zelfstandig bankzaken doet.

Behoeftte aan duidelijke uitleg

Digitale Terugvalopties Pininfrastructuur

De betrouwbaarheid van pinbetalingen in Nederland is als hierboven aangegeven zeer hoog, maar toch zijn er incidenteel storingen waardoor pinnen tijdelijk niet mogelijk is. Om dan te kunnen afrekenen, is contant geld nog steeds de belangrijkste terugvalmogelijkheid⁵. Contant geld wordt echter steeds minder gebruikt en er zijn steeds meer mensen die weinig of helemaal geen contant geld meer op zak hebben. Als zich dan een pinstoring voordoet, is contant geld geen toereikende terugvaloptie meer. Daarom zijn aanvullende digitale terugvalopties gewenst.

Mede met het oog op de geopolitieke situatie riep DNB op 16 mei jl. in het MOB, en aansluitend tijdens onze ALV, de Betaalvereniging op om goede digitale terugvalopties onder de aandacht te brengen. Het toeval wilde dat kort daarna een grote pinstoring optrad die de vraag naar goede digitale terugvalopties zeer actueel maakte. In de tweede helft van 2024 hebben we de stand van zaken rond digitale terugvalopties in kaart gebracht en de collectieve ambities voor de inrichting van digitale terugvalopties onderzocht.

Kleinere ondernemers blijken voldoende passende digitale alternatieven aangeboden te krijgen. Voor grootschalige verkooppunten en evenementen is het aanbod echter minder toereikend. De uitgestelde pinbetaling lijkt hier een geschikt alternatief. Individuele aanbieders werken hieraan, maar grootschalige implementatie in de markt blijft tot dusverre uit. Daarnaast blijkt er vooralsnog onvoldoende draagvlak om dit collectief verder te ontwikkelen.

Er is wel collectieve behoefte aan een duidelijke uitleg voor zowel consumenten als ondernemers over de beschikbaarheid, de noodzaak en het nut van goede terugvalopties. Wij zullen dit in 2025 oppakken, nadat eerst een nulmeting onder acceptanten is uitgevoerd. De resultaten van deze meting zullen de basis vormen voor het communicatieplan.

De digitale euro en instant payments aan de toonbank worden ook genoemd als mogelijke toekomstige digitale terugvalopties in geval van pinstoringen.

⁵ We hebben in 2022 een samenvatting van alle mogelijkheden opgesteld in de **rapportage over digitale terugvalopties bij pinstoringen**.

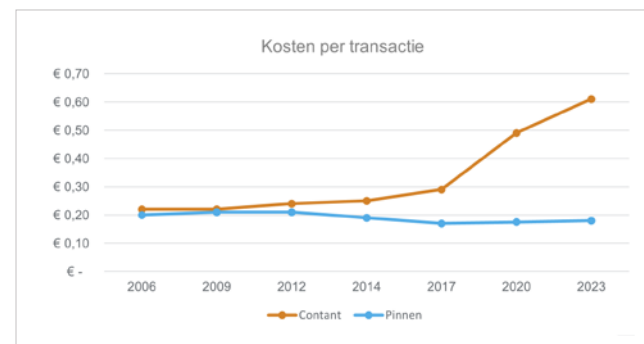
Kosten voor een contante
betaling ruim verdubbeld

Toenemend kostenverschil tussen pinnen en contant aan de toonbank

Op 15 november 2024 is een nieuwe editie verschenen van ons onderzoek naar de kosten van het toonbankbetalingsverkeer voor ondernemers. Doel van het onderzoek is om inzicht te geven in de samenstelling en hoogte van de kosten die voor ondernemers in 2023 waren verbonden aan transacties in het toonbankbetalingsverkeer. Dit inzicht wordt op 3 niveaus gegeven: macro (totale kosten voor alle toonbankinstellingen), meso (kosten per onderzochte sector) en micro (kosten per transactie en per betaalmiddel).

Uit het onderzoek blijkt dat de verschillen in kosten voor ondernemers tussen contant betalen en pinnen, van 2017 tot 2023 fors zijn toegenomen: in 2017 kostte een contante betaling een doorsnee ondernemer €0,29 en een pinbetaling €0,17. In 2023 waren de kosten voor een contante betaling ruim verdubbeld tot €0,61 terwijl die voor een pinbetaling gelijk bleven met €0,17.

De **uitkomsten en ons persbericht** staan op onze website. In verschillende media is uitgebreid aandacht besteed aan het onderzoek.

Jaarlijks terugkerende extra
kosten minimaal €60 miljoen

Prijskaartje van €800 miljoen voor invoering verplichte acceptatie van contant geld

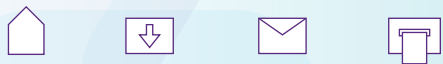
In juni 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een verordening, ertoe strekkend dat contant geld verplicht geaccepteerd dient te worden in de vereffening van geldelijke schulden. De achtergrond hiervan is een vergelijkbare acceptatieplicht die voor een toekomstige digitale euro wordt voorzien. Deze aankondiging vormde voor ons en de gezamenlijke toonbankinstellingen aanleiding om onderzoeksinstituut SEO een onderzoek te laten doen naar de impact voor Nederlandse acceptanten van zo'n algemene acceptatieplicht van contant geld. Het gaat daarbij niet alleen om de financiële impact, maar ook om de vraag hoe zo'n brede acceptatieplicht op de minst bezwarende wijze kan worden ingevoerd: veilig, innovatief en betaalbaar. Het onderzoek brengt de consequenties van deze maatregel in kaart met een modelanalyse die is gebaseerd op bestaand onderzoeksmateriaal.

Het **onderzoeksrapport** is begin december gepubliceerd. De maatschappelijke kosten voor het invoeren van een wettelijk verplichte acceptatie van contant geld aan de toonbank, bedragen €800 miljoen of meer in het eerste jaar. Daarna belopen de jaarlijks terugkerende extra kosten minimaal €60 miljoen. Vooral tank- en oplaadstations, de parkeersector en het openbaar vervoer zouden diep in de buidel moeten tasten om contant betalen overal en altijd mogelijk te maken. Wij hopen met dit rapport de wetgever te laten zien wat de mogelijk ongewenste consequenties van de voorstellen kunnen zijn.

Overname Digitaal Incassomachtigen van Currence

Sinds medio augustus 2024 valt het afsprakenstelsel voor (digitaal) Incassomachtigen (kortweg DIM) volledig onder de vleugels van Betaalvereniging Nederland. Daartoe hebben wij alle aandelen Incassomachtigen BV overgenomen van Currence Holding B.V., de vorige merk- en producteigenaar van DIM. In februari 2024 hadden wij de operationele activiteiten voor DIM al overgenomen van Currence.

DIM breder in de markt positioneren en het gebruik vergroten

DIM werd in 2015 geïntroduceerd als een rechtsgeldig, veilig en efficiënt digitaal alternatief voor het traditionele papieren incassomachtigen. Het doel is het proces te vereenvoudigen voor bedrijven en consumenten, terwijl de betrouwbaarheid en slagingskans van incasso's worden vergroot.

Het is dan ook cruciaal dat steeds meer incassanten kiezen voor deze digitale variant. In samenwerking met de banken in de *Task Force* Frictieloos Machtigen en Mandaat Service Providers zetten wij ons actief in om DIM breder in de markt te positioneren en het gebruik ervan fors te vergroten. Door strategisch in te zetten op een betere *customer journey*, een uniforme en gebruiksvriendelijke mobiele flow, grotere naamsbekendheid en bredere dekking, kunnen we het gebruik van DIM in Nederland doeltreffend bevorderen.

De sleutel tot succes ligt in het overtuigen van zowel incassanten als consumenten van de voordelen van DIM. Dit vereist een gezamenlijke inspanning van banken, Mandaat Service Providers en incassanten, zodat DIM zich kan ontwikkelen tot een breed geaccepteerd en vertrouwd systeem.

Betaalrekening voor vluchtelingen uit Oekraïne

Kort na de Russische aanval op Oekraïne in februari 2022, kregen vluchtelingen uit Oekraïne onder meer het recht om binnen de EU te verblijven en betaald te werken. Nederlandse betaaldienstverleners hebben binnen een maand gezorgd dat een grote groep meerderjarigen met goede documenten een betaalrekening konden openen. Voor vluchtelingen uit Oekraïne die minder goed gedocumenteerd naar Nederland kwamen, zijn in de loop van 2022 nadere afspraken gemaakt met het ministerie van Financiën en DNB. Door de acceptatie van minder gangbare identiteitsdocumenten komt nagenoeg iedere vluchteling uit Oekraïne inmiddels in aanmerking voor een betaalrekening.

De acceptatie van minder gangbare identiteitsdocumenten bleek vooral noodzakelijk voor de vluchtelingenstroom van het eerste jaar. Inmiddels kunnen de banken het gros van de nieuwe toestroom via hun reguliere processen toelaten. Personen die eerder een 'Certificaat van Identiteitsvaststelling' kregen van de Oekraïense ambassade in Nederland, worden naar Oekraïense instanties verwezen voor de aanvraag van een paspoort. Afspraken met DNB over de eerdere coulanceregeling om minder gangbare identiteitsdocumenten te kunnen accepteren, blijven desondanks onmisbaar, omdat de eerste groep vluchtelingen niet over verbeterde documentatie beschikt. De NVB en de Betaalvereniging trekken in dit project samen op.

Coulanceregeling

Bijlagen

[Bestuur en directie >](#)

[Governance >](#)

[Ledenlijst >](#)

Bijlagen

Bestuur en directie

Het bestuur is per november 2024 als volgt samengesteld:

De drie onafhankelijke bestuursleden zijn:

- Gottfried Leibbrandt (1961), voorzitter, oud-CEO SWIFT
- Guus Slik (1958), oud-directeur Superunie
- John Visser (1965), directeur bedrijfsvoering Bibliotheek Utrecht

Namens de leden hebben zitting in het bestuur:

- Joyce van der Est (1965), directeur Bankieren bij De Volksbank, namens de middelgrote banken
- Erica Kostelijk (1969), Transaction Banking ABN AMRO
- Hans Reus (1981), Lead Payments Domain bij Knab, namens de kleine banken
- Paul Scholten (1959), CEO Buckaroo, namens Betaalinstellingen en Elektronisch Geldinstellingen
- Hans Overeem (1971), Head of Payments ING
- Suzan van Eeten (1986), Head of Payments & Savings Rabobank

De Nederlandsche Bank (DNB) en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) nemen als waarnemer deel aan de bestuursvergaderingen van de Betaalvereniging.

Het bestuur kent als commissies een auditcommissie, een remuneratiecommissie, een selectie- en benoemingscommissie en een beroepscommissie. Deze commissies zijn als volgt samengesteld:

- Auditcommissie: Slik (voorzitter), Kostelijk, Scholten
- Remuneratiecommissie: Reus, Van Eeten, Visser
- Selectie- en Benoemingscommissie: Leibbrandt (voorzitter), Overeem, Visser, Scholten
- Beroepscommissie: Leibbrandt (voorzitter), Slik

Directie

- Gijs Boudewijn (1958), algemeen directeur

Governance

De Betaalvereniging is een kleine en efficiënte organisatie, gericht op het ontzorgen van haar leden. Er is gekozen voor een verenigingsstructuur. Alle gereguleerde aanbieders van betalingsverkeer op de eindmarkt kunnen lid worden van de vereniging. De vereniging kent verschillende organen:

Algemene ledenvergadering (ALV)

Partijen aan de aanbodzijde van de Nederlandse markt die zich richten op zakelijke of particuliere eindgebruikers, kunnen lid worden van de Betaalvereniging. Zij financieren de vereniging en mogen deelnemen aan de ALV. De ALV is primair belast met de strategie en het goedkeuren van de jaarrekening.

Bestuur

Het bestuur beslist inhoudelijk over belangrijke onderwerpen, stelt beleidskaders op en staat de directie met advies terzijde. De belangrijkste taken van het bestuur zijn onder meer het bepalen van de strategie, stellen van beleidskaders, benoemen en ontslaan van de directie, goedkeuren van het jaarplan en de begroting en toezien op de kwaliteit van uitvoering. Het bestuur kent 3 onafhankelijke leden waaronder de voorzitter, en 6 vertegenwoordigers van de leden.

Directie

Het bestuur stelt de algemeen directeur (directie) aan die verantwoordelijk is voor de uitvoeringsorganisatie. Tot de taken van de directie behoren onder meer het formuleren van beleidsvoorstellen, het uitvoeren van de dagelijkse bedrijfsactiviteiten, het besluiten over toetreding van nieuwe leden en het houden van toezicht op de handhaving van regels.

Adviesraad

De adviesraden adviseren de directie – gevraagd en ongevraagd – over het beleid en de werkzaamheden van de Betaalvereniging. Er is een adviesraad voor kredietinstellingen en een adviesraad voor betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen.

Werkgroepen

In werkgroepen vindt op tactisch en operationeel niveau de beleidsvoorbereiding plaats, in samenwerking met de specialisten van de aanbodzijde. De werkgroepen kunnen de directie gevraagd en ongevraagd van advies voorzien. De belangrijkste werkgroepen zijn de werkgroepen Giraal, Cards, Chartaal, Open Banking en Juridische Zaken. De Betaalvereniging kent naast werkgroepen ook projectgroepen en taskforces voor specifieke onderwerpen.

College van Beroep

Een onafhankelijk college van beroep maakt verweer tegen besluiten over toetreding en certificering mogelijk, als partijen er met de directie, het bestuur en tenslotte met de beroepscommissie van het bestuur niet uitkomen.

Ledenlijst

Van de Betaalvereniging zijn de volgende betaaldienstverleners lid⁶

- ABN AMRO	- De Volksbank	- NIBC Bank
- Achmea Bank	(SNS, ASN Bank en RegioBank)	- Online Betaalplatform
- Anadolubank	- Demir Halk Bank	- Pay.Cetera
- Ayvens Bank	- Deutsche Bank	- Quintet Luxemburg
- American Express	- Finom Payments	- Rabobank
- Bank of America Europe DAC	- GarantiBank International	- Revolut
- Bank of China	- HSBC Bank	- Saxo Bank
- Bank of Chaabi du Maroc	- ICBC	- Société Générale Bank Nederland
- BNG Bank	- ICEPAY	- Svenska Handelsbanken AB
- BNP Paribas Fortis	- ICS Cards	- Triodos Bank
- Brand New Day	- ING	- Van Lanschot Kempen
- Buckaroo	- J.P. Morgan	- Volkswagen bank
- bunq	- KBC Bank	- Worldline
- CCV	- Knab	- WorldPay
- China Construction Bank	- Lloyds Bank	- XXIImo
- Citco Bank	- Modulr	- Yaband Pay
- Citibank	- MUFG Bank	- Yapi Kredi Bank Nederland
- CM.com	- myPOS	- Yoursafe
- Commerzbank	- Nationale Nederlanden Bank	
- Credit Europe Bank	- Nederlandse Waterschapsbank	

⁶ Stand per 1 februari 2025.